

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **J. K.**, bývajúcej v T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne **Z.**, so sídlom v P., IČO: X., proti žalovanej **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou I., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., **o odloženie vykonateľnosti rozhodnutia v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9 C 172/2011, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 16. decembra 2011 sp. zn. 8 Co 439/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Martin domáhala okrem iného zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným zriaďovateľom S. a.s., so sídlom v B., zo 6. apríla 2011, sp. zn. SR 01956/11 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Súčasťou žaloby bola aj žiadosť žalobkyne, aby súd rozhodol o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku.

Okresný súd Martin uznesením zo 7. októbra 2011 č.k. 9 C 172/2011-63 odložil vykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil poukazom

na § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého súd, ktorý rozhoduje o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť. Žalobkyňa v návrhu namietala platnosť rozhodcovského rozsudku a vôbec právomoc rozhodcovského súdu konať v danej veci, keďže rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je podľa nej neprijateľnou zmluvnou podmienkou. S prihliadnutím na žalobkyňou uvádzané dôvody dospel súd k záveru, že je potrebné odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, aby žalobkyni nevznikla ujma, pokiaľ nebudú predmetné sporné otázky vyriešené právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu vo veci samej.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Žiline uznesením zo 16. decembra 2011 sp. zn. 8 Co 439/2011 uznesenie súdu prvého stupňa z jeho vecne správnych dôvodov potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Stotožnil sa s právnym názorom prvostupňového súdu, že v danom prípade bolo dôvodné odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku do vyriešenia sporných otázok uvádzaných v žalobe. Okamžitým výkonom rozhodcovského rozsudku by totiž mohla byť spôsobená ujma na právach žalobkyne aj v podobe nemožnosti navrátenia do pôvodného stavu. V súvislosti s námietkou odvolateľky, že jej nebol doručený žalobný návrh s prílohami v zmysle § 114 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd uviedol, že v štádiu rozhodovania o odklade vykonateľnosti rozhodnutia, teda pred rozhodovaním vo veci samej, nebolo ešte povinnosťou okresného súdu doručovať žalovanej rovnopis návrhu spolu s prílohami; odvolací súd preto nevidel v postupe okresného súdu žiadne pochybenie. Pokiaľ ide o námietku odvolateľky ohľadom miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Martin na konanie v danej veci, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 21. septembra 2011 sp. zn. 6 NcC 64/2011 v posudzovanej veci, ktorým bolo rozhodnuté tak, že miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 24 C 229/2011 je Okresný súd Martin. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, preto ním bol viazaný aj odvolací súd (Krajský súd v Žiline).

Uznesenie odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že napriek tomu, že jej súd prvého stupňa doručil uznesenie o odložení

vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, nedoručil jej v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou z § 114 ods. 1 O.s.p. aj žalobu s prílohami. Bola toho názoru, že ak súd prvého stupňa vydá vo veci akékoľvek (nielen meritórne) rozhodnutie, proti ktorému pripustí podanie opravného prostriedku, je povinný najneskôr s týmto rozhodnutím doručiť žalovanej aj žalobu s jej prílohami, aby bola o obsahu súdneho sporu informovaná a mohla sa v konaní kvalifikovane brániť. Podľa dovolateľky názor odvolacieho súdu, že vo fáze rozhodovania len o odklade vykonateľnosti rozhodnutia nie je súd prvého stupňa povinný doručiť žalobu s prílohami žalovanej, nemá oporu v Občianskom súdnom poriadku a v tom to smere svoje rozhodnutie takmer vôbec neodôvodnil. Z týchto dôvodov žiadala zrušiť uznesenie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa ani vedľajší účastník na strane žalobkyne sa k dovolaniu žalovanej nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom

uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla žalovaná dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie žalovanej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

So zreteľom na to by dovolanie žalovanej mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolatel'ka existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súde nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či ich procesným postupom nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

O odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide v prípade procesného postupu, ktorým súd znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní (napr. oprávnenia byť prítomný

na pojednávajú, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Podľa dovolateľky jej bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že súd prvého stupňa jej doručil žalobný návrh spolu s prílohami až po rozhodnutí súdu prvého stupňa o odklade vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku.

V zmysle § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Ako správne uviedol odvolací súd vo svojom rozhodnutí, z predmetného ustanovenia vyplýva povinnosť súdu doručiť návrh na začatie konania žalovanému, aby mal možnosť účelne sa brániť a mohlo tak dôjsť k naplneniu zásady rovnosti zbraní a kontradiktórneho konania. Ak vo veci súd nariadi v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. pojednávanie, je povinný doručiť účastníkom konania návrh na začatie konania najneskôr s predvolaním na súd.

V danom prípade bol žalovanej doručený návrh na začatie konania spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu 14. novembra 2011, čo síce bolo až po rozhodnutí prvostupňového súdu o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku (o ktorom rozhodol 7. októbra 2011), avšak týmto postupom nedošlo k dovolateľkou namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom. Podstata odkladu vykonateľnosti rozhodnutia (v danom prípade rozhodcovského rozsudku) spočíva v tom, aby nedošlo jeho výkonom k ujme na právach účastníka konania, ktorá by mohla mať z hľadiska následkov nenapraviteľné účinky. V podstate ide o rozhodnutie, ktoré má charakter dočasný a najmä predbežný, ktoré môže byť zrušené, ak pominú dôvody, pre ktoré bola vykonateľnosť rozhodnutia odložená. Podanie návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku samo osebe nemá vplyv na vykonateľnosť rozhodnutia, aby však nebol zmarený účel a cieľ takéhoto návrhu skôr, ako bude o tomto návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku rozhodnuté, zákon súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku, dáva možnosť rozhodnúť na návrh účastníka o odklade vykonateľnosti (§ 40 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Zb.). Vyhovením návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia súd neprejudikuje konečný výsledok konania. Pokiaľ teda súd v zmysle uvedeného ustanovenia odloží vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, neznamená

to, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia musí byť v konečnom dôsledku (pri rozhodovaní o veci samej) považovaná za opodstatnenú.

V predmetnej veci zostala zachovaná možnosť žalovanej brániť sa proti podanému návrhu žalobkyne už v konaní na súde prvého stupňa (možnosť podať opravný prostriedok), a teda zostala zachovaná aj možnosť realizácie zásad rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania. So zreteľom na zdôraznenú dočasnú rozhodnutia o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku dovolací súd dospel k záveru, že odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá iba sama skutočnosť, že žalovanej nebol doručený návrh na začatie konania (žaloba) pred rozhodnutím o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Pokiaľ dovolateľka namieta, že napadnuté rozhodnutie je pre nedostatok odôvodnenia nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nižšieho stupňa považovaná za tzv. inú procesnú vadu konania (vid' R 111/1998), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá, lebo nie je vadou uvedenou v § 237 O.s.p. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti (iba) ako dôvodu zakladajúceho tzv. inú vadu konania pritom vyplýva z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 216/2010, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011). K tomu istému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012, v ktorom uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta, že postupom súdov nižších stupňov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Preto dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné a ňou podaný mimoriadny opravný prostriedok žalovanej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. decembra 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková